

16 januari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
woonachtig te [plaats]
hierna te noemen: klaagster,
juridische adviseurs: mr. J.F. Roth en mr. R. Hebly, advocaten te
Amersfoort,

tegen:

lekenbroeder [naam]
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Paters der Heilige Harten.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 1 mei 2012.

Op 15 augustus 2012 is een verweerschrift binnengekomen van de heer dr. [naam] ss.cc., overste Pater van de Congregatie van de Paters der Heilige Harten, gemachtigde van aangeklaagde.

Op 7 november 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Namens klaagster zijn verschenen haar juridische adviseurs mr. J.F. Roth en mr. R. Hebly. Aangeklaagde is verschenen met de heer dr. [naam] ss.cc., voornoemd.

Op 21 november 2012 is een e-mailbericht binnengekomen van mr. Roth met daarin het verzoek om een week uitstel van de aanhoudingstermijn van twee weken die de Klachtencommissie op 7 november 2012 had gesteld naar aanleiding van de zitting.

Op 28 november 2012 is een e-mailbericht binnengekomen van mr. Roth, waarin hij de Klachtencommissie verzoekt om op grond van artikel 12 van de Procedure

Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.K. Kerk een onafhankelijk medisch advies aan te vragen bij een (medisch) deskundige.

Op 6 december 2012 is een brief binnengekomen van mr. Roth, waaruit blijkt dat klaagster geen toestemming geeft voor het verstrekken van haar medische informatie en dat het verzoek van 28 november 2012 derhalve als ingetrokken moet worden beschouwd.

Op 24 december 2012 is zowel het arrest van het hof [plaats] d.d. [datum] in de zaak tegen aangeklaagde, als ook de reactie van de adviseurs van klaagster hierop, binnengekomen.

2. De klacht

2.1. Klaagster zat in [jaar/jaar] op de kunstacademie in [plaats]. Klaagster woonde in die tijd in [plaats]. Klaagster kwam, na zes jaar gewerkt te hebben als advocaat, in aanraking met de bijbel en wilde daar meer over weten. Via een vriend is zij toen gewezen op de Abdij Maria Toevlucht in [plaats], alwaar een studieceterum was. Externen konden in de Abdij logeren en er ook op retraite gaan. Klaagster is toen eerst een paar keer gaan kijken en is een weekendje gaan logeren. In [jaar] werd klaagster ziek en werd zij opgenomen in de psychiatrische inrichting [naam] in [plaats].

2.2. Naast [naam] lag het Klooster van de Paters der Heilige Harten. Tussen beide gebouwen in lag een park. Klaagster heeft op ongeveer 46-jarige leeftijd gedurende drie jaren ([jaar-jaar]) regelmatig ontmoetingen met aangeklaagde gehad in het park. Bij die ontmoetingen masseerde aangeklaagde klaagster naakt en betastte hij haar bij haar intieme plaatsen. Ook heeft aangeklaagde naaktfoto's van klaagster gemaakt.

2.3. Klaagster heeft in het verleden aangifte gedaan tegen aangeklaagde. Aangeklaagde is vervolgens ook vervolgd. De rechtbank [plaats] heeft aangeklaagde in eerste aanleg op [datum] veroordeeld tot 30 maanden gevangenisstraf, waarvan 6 maanden voorwaardelijk, en dwangverpleging, onder meer vanwege het plegen van ontuchtige handelingen met klaagster. In hoger beroep is aangeklaagde echter vrijgesproken.

2.4. Klaagster heeft een psychiatrisch verleden. Kort na het overlijden van de vader van klaagster, is klaagster in [jaar] ziek geworden en opgenomen in de psychiatrische inrichting [naam] in [plaats]. Daar is klaagster uiteindelijk vrijwillig tot [jaar] gebleven. Klaagster heeft na haar periode in [naam] nog op diverse locaties in [plaats] gewoond. In [jaar] is zij van [plaats] naar [plaats] verhuisd. Daar is zij gaan wonen in een recreatiewoning in een omgeving met veel mooie natuur. Klaagster is in [jaar] vanuit [plaats] verhuisd naar [plaats] om in een nieuwe omgeving rust voor zichzelf te creëren. In [plaats] heeft klaagster meerdere psychologische gesprekken gehad, waarin zij (vanaf ongeveer [jaar]) eindelijk over alle gebeurtenissen heeft kunnen vertellen. Dit waren gesprekken ter verwerking van posttraumatische stress. Klaagster heeft momenteel vervolggereprekken bij een haptonoom. Met deze gesprekken wordt getracht weer voldoende zelfvertrouwen bij klaagster te kweken.

2.5. Klaagster geeft aan dat haar religieuze leven als gevolg van de hierboven beschreven gebeurtenissen op bijzonder nare wijze is overschaduwde. Klaagster is door de gebeurtenissen in verwarring geraakt en voelde zich door aangeklaagde gemanipuleerd. Zelfs in de tijd dat klaagster vrijwillig in de psychiatrische inrichting verbleef, is zij slachtoffer van seksueel misbruik geworden. Klaagster lijkt wel vanaf het moment dat zij in [jaar] voor het eerst in [plaats] kwam bij de abdij, achtervolgd door seksueel misbruik door geestelijken. Het behoeft geen betoog dat dit haar leven in ernstige mate heeft bepaald.

2.6. Klaagster hoopt door het indienen van deze klacht rust te vinden en een bepaalde wijze van verzoening met het verleden, zodat zij haar verder kan. Ook hoopt klaagster dat zij zich weer vrijelijk kan aansluiten bij een geloofsgemeenschap en dat zij zich daar vrij van haar belastende verleden kan bewegen. Klaagster wenst ook dat de verantwoordelijken openlijk excuses aanbieden voor hetgeen klaagster is aangedaan. Klaagster wenst ten slotte volledig schadeloos gesteld te worden.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn verweerschrift gesteld dat klaagster niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in haar klacht. Dit heeft aangeklaagde primair onderbouwd door te stellen dat er in het onderhavig geval geen relatie is tussen het seksueel misbruik en het feit dat aangeklaagde lid was van een religieuze congregatie. Aangeklaagde is immers geen gewijd geestelijke, was nooit werkzaam in de pastorale zorg en had ook nooit een andere kerkelijke functie. Er was dus naar de mening van aangeklaagde geen sprake van een kerkelijke afhankelijkheidsrelatie tussen klaagster en aangeklaagde. Subsidiair heeft aangeklaagde in zijn verweerschrift, maar ook ter zitting, erkend dat hij van klaagster een of meer naaktfoto's heeft gemaakt en haar meermalen naakt heeft gemasseerd, waarbij hij ook intieme delen heeft geraakt. Echter, aangeklaagde is van mening dat zij dit zelf ook wilde en dat er geen sprake was van dwang of een afhankelijkheidsrelatie en derhalve was er geen sprake van seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3. van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.K. Kerk en op die grond eveneens niet-ontvankelijk zou moeten worden verklaard.

4. De beoordeling

4.1. Ten tijde van het gestelde misbruik was aangeklaagde als lekebroeder door de religieuze professie lid van de Congregatie van de Paters der Heilige Harten en als tuinman werkzaam in het klooster te [plaats]. Gelet op het bepaalde in artikel 1.1 juncto artikel 1.2 van de Procedure is de Procedure op aangeklaagde dan ook van toepassing.

4.2. Volgens artikel 1.3. van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.K. Kerk (hierna: de Procedure) moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of *in een afhankelijkheidsrelatie* seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.3. Het relaas van klaagster, geschetst in haar klaagschrift, komt geloofwaardig en oprecht over. Nu niet ter discussie staat dat er geen sprake was van dwang, zal de Klachtencommissie de vraag moeten beantwoorden of er sprake is van een afhankelijkheidsrelatie. Naar het oordeel van de Klachtencommissie moet die vraag ontkennend worden beantwoord, nu uit het arrest van het Gerechtshof [plaats] d.d. [datum] is gebleken dat zij heeft geoordeeld dat er onvoldoende aanknopingspunten zijn voor de vaststelling dat de seksuele handelingen hebben plaatsgevonden tegen de wil van klaagster of dat zij daartoe haar wil niet kon bepalen. Uit het huidige dossier is de Klachtencommissie niet gebleken dat er sprake is geweest van een afhankelijkheidsrelatie tussen klaagster en aangeklaagde. Wel was klaagster een kwetsbare vrouw, maar dat enkele feit maakt nog niet dat er sprake was van een afhankelijkheidsrelatie. Gelet op het voorgaande ziet de onderhavige klacht dan ook niet op seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure en derhalve zal klaagster op grond van het voorgaande dan ook niet-ontvankelijk worden verklaard in haar klacht. De Klachtencommissie wil echter niet nalaten op te merken dat er sprake is geweest van onverstandig grensoverschrijdend en vanuit de kuisheidsgelofte bezien ongeoorloofd gedrag.

5. Het advies

De Klachtencommissie verklaart klagster niet-ontvankelijk in haar klacht.

Dit advies is vastgesteld op 16 januari 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de overste Pater van de Congregatie van de Paters der Heilige Harten, aan aangeklaagde en aan de gemachtigden van klagster verzonden.